

EU Medlemskab er Tyrkiets egen Beslutning

Karin Riis Jørgensen har her i Kristeligt Dagblad fremført at Tyrkiet næppe bliver medlem af EU i en overskuelig fremtid. Uffe Ellemann Jensen har også i dette blad gjort sig til talsmand for at Tyrkiet skal have en fair chance.

Det tyrkiske parlament har gennemført en meget væsentlig del af tilpasningen til EU's lovgivning, men reformerne synes gennemført på skrømt, og især menneskerettighederne har det svært kun få meter uden for parlamentet, og i Diyarbakir (kurdernes hovedby) har man slet ikke hørt om reformerne. Over det meste af Tyrkiet fængsles borgere stadig på mistanke, og tortur anvendes til at fremtvinge tilståelser.

Tyrkiets premierminister, Recep Tayyip Erdogan, er leder af AKP, som er dannet på resterne af tidligere islamiske partier, der blev kendt forfatningsstridige og opløst af Den tyrkiske Højesteret. Ved sin valgsejr i 2003 sagde Erdogan på CNN, at han ikke var den samme person som for 10 år siden, og han understregede, at AKP anerkendte det sekulære princip total adskillelse af religion og politik.

Men den praktiske politik er anderledes. Det viser bl. a. hans reaktioner i forbindelse med sagen om muhammedkarikaturerne og hans reaktion på Pavens citat fra et 700 år gammelt byzantinsk skrift. Processerne mod Orhan Pamuk og Elif Shafak efter den Tyrkiske straffelovs § 301 om bagvaskelse af Staten ved at omtale tyrkernes folkedrab på armenierne er en klar illustration af, at ytringsfriheden forsøges knægtet med alle midler.

Tyrkiet skal selvfølgelig også anerkende den græske del af Cypern, der jo er fuldt medlem og en integreret del af EU. De skal selvfølgelig have de samme rettigheder som alle andre medlemslande. Historien om det tyrkiske medlemskab går tilbage til 1963, hvor Ankara første gang rettede en principiel forespørgsel til det daværende EF om de kunne optages som medlem. De fik det svar, at dersom de delte de europæiske værdier var der principielt ikke noget i vejen for medlemskab. Dette principtilsagn har Tyrkiet senere holdt fast i.

Jeg var i Ankara på forretningsrejse den dag EF officielt meddelte, at optagelsesforhandlingerne med Østrig startede. Det medførte en artikel på forsiden af Turkish Times skrevet af premierminister Turgut Özal, at når neutrale lande kunne optages, var det på tide, at et trofast NATO medlem kunne indtræde i fællesskabet.

Det konstante tyrkiske pres medførte som bekendt et tilsagn om start af optagelsesforhandlinger i 1999. Men selvfølgelig under forudsætning af, at Tyrkiet opfylder alle krav, bl. a.

Københavnskriterierne om menneskerettigheder m. v.

Ser vi på det sikkerhedspolitiske aspekt, har vi selvfølgelig brug for Tyrkiet. Tyrkiet er et trofast medlem af NATO - uden fodnoter og forbehold forstås - og med den næststørste hær. Men så længe Europa kun er en økonomisk supermagt og ikke kan enes om en fælles udenrigspolitik er dette ikke et argument for Tyrkiets medlemskab.

Meget tyder på en stærkt stigende samhandel mellem Tyrkiet og Rusland, og Rusland stiller ikke disse skrappe krav til gennemførelse af demokrati etc. Det giver Tyrkiets EU modstandere medvind. Et medlemskab har lange udsigter, men EU har lovet det den dag Tyrkiet deler vore værdier. Tyrkiet er - med politik de fører - ikke et europæisk land. Det er helt op til Tyrkiet om de vil være Europæere, dele vore værdier og blive medlem af EU.

*Steffen Nørregaard
medlem af Venstres Europaudvalg
medlem af Europabevægelsens hovedbestyrelse
Frisholtvej 53, Sahl
8850 Bjerringbro*